

Onderwerp Terugblik afbouw en sluiting tippelzone en mededeling
uitstapprogramma's

Steller B.P. Koster / A. Plijter

De leden van de raad van de gemeente Groningen te GRONINGEN

Telefoon (050) 367 77 44 Bijlage(n) -

Ons kenmerk

Datum 26-8-2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 11 september 2019 heeft u in de raadscommissie Financiën en Veiligheid gesproken over de collegebrief van 11 juli 2019 waarin wordt teruggeblikt op de afbouw en sluiting van de tippelzone. Bij deze vergadering is u toegezegd dat op termijn opnieuw een terugblik wordt gegeven. Middels deze brief wordt u voorzien van een stand van zaken ruim anderhalf jaar na de feitelijke sluiting van de tippelzone.

Opbouw notitie

Allereerst reflecteren wij op de aanleiding en welke processtappen er zijn genomen voor de sluiting van de tippelzone, vervolgens worden de verschillende zorgarrangementen na sluiting van de zone beschreven en ten slotte wordt een actuele stand van zaken gegeven.

Aanleiding tot sluiting en processtappen

In maart 2016 heeft de gemeenteraad het nieuwe prostitutiebeleid vastgesteld. In de toelichtende beleidsnotitie "Prostitutie- en overige seksbedrijven" wordt aangekondigd dat het college de tippelzone, sinds 1998 gevestigd aan de Bornholmstraat, op termijn zou willen sluiten. Het college is van oordeel dat met voortzetting van de tippelzone de zeer schrijnende situaties waarin het merendeel van de prostituees zich bevinden in stand wordt gehouden, terwijl er veel meer ingezet zou moeten worden op het beeindigen daarvan.

Op 18 juli 2017 is het plan van aanpak voor de afbouw en sluiting van de tippelzone vastgesteld door het college. De persoonsgerichte aanpak staat centraal (maatwerk), iedere prostituee die op de tippelzone werkzaam is (of recent was) heeft een casemanager toegewezen gekregen. De casemanager en de prostituee hebben een plan op maat gemaakt. Het plan op maat richtte zich in ieder geval op wonen, werk, financiën en verslaving (indien van

toepassing). Het plan moest in principe leiden tot “uitstappen”, hiervoor zijn op maat gesneden trajecten beschikbaar gesteld. Hierover is in de raadscommissie Financiën en Veiligheid van 13 september 2017 met u van gedachte gewisseld.

De hulpverlening heeft eind 2017 uitdrukkelijk verzocht tot het stellen van een datum van sluiting van de zone. Het college heeft gemeend de hulpverlening de datum van sluiting te laten bepalen. Door de Stichting Straatmadelief (welke opkomt voor de belangen van de tippelaars) en het Leger des Heils (als zijnde gecontracteerde partij voor de zorginhoudelijke aspecten en facilitering van het behalen van de doelen als gesteld in het plan op maat) is als datum van sluiting 31 maart 2019 voorgesteld. Het college heeft dit voorstel gevolgd. Hierover is in de raadscommissie Financiën en Veiligheid van 10 januari 2018 met u van gedachte gewisseld.

Op 23 mei 2018 heeft een grote delegatie van de gemeenteraad de tippelzone bezocht en is hier bijgesproken door de hulpverlening. Ook zijn hier de diverse zorginhoudelijke vragen beantwoord.

In het coalitieakkoord “gezond, groen, gelukkig Groningen” wordt aangekondigd dat ervoor wordt gekozen om de plannen tot sluiting van de tippelzone voort te zetten.

Bij collegebrief van 14 februari 2019 kondigt het college aan het eerder uitgesproken voornemen om de tippelzone per 31 maart 2019 te sluiten wenst te effectueren. Hierover is in de raadscommissie Financiën en Veiligheid van 6 maart 2019 met u van gedachte gewisseld.

Bij collegebesluit van 26 maart 2019 is uiteindelijk besloten om de tippelzone te sluiten.

Zorgarrangementen

Het college heeft ervoor gekozen een aantal (vernieuwende) zorgarrangementen te contracteren na sluiting van de zone. Over deze voorzieningen bent u reeds in een eerder stadium geïnformeerd. Deze voorzieningen worden nogmaals aangehaald en er wordt weergegeven wat nu de actuele stand van zaken is.

Team outreachend werk prostitutie

Het outreachend werk (time to connect) zoekt intensief contact met de voormalige doelgroep van de tippelzone. Time to connect is samengesteld met de voormalige casemanagers van de zone en bestaat zodoende uit medewerkers van het Leger des Heils, Terwille en VNN. Hierdoor is de continuïteit van zorg geborgd en blijven dezelfde personen het aanspreekpunt voor de doelgroep.

Huiskamer voor sekswerkers

Met ingang van 18 februari 2019 is de huiskamer voor sekswerkers geopend aan de Schoolholm 2. Dit initiatief ziet op alle mensen die sekswerk verrichten en niet uitsluitend op de doelgroep van de voormalige tippelzone. De doelgroep van de voormalige tippelzone is -uiteraard- welkom in de huiskamer. Het college heeft u over dit initiatief bij brief van 25 juni 2019 geïnformeerd.

Kortdurende opvang ex-tippelaars

Per 1 april 2019 is het Overweeghuis geopend. Dit initiatief is u gepresenteerd bij collegebrief van 28 maart 2018 en is uitgewerkt en gesubsidieerd. Dit betreft een -tijdelijke- opvang voor (ex-sstraat)prostituees. Dit is een voor Nederland unieke wijze van opvang voor deze specifieke doelgroep, andere gemeenten en initiatiefnemers hebben zich hierover meermalen laten informeren.

Het Overweeghuis is een burgerinitiatief waarbij niet hulpverlening centraal staat maar normalisatie en het opnieuw opbouwen van een (“gezond”) netwerk. Dit wordt gedaan door inzet van -daartoe opgeleide- vrijwilligers. Het bestuur van deze stichting bestaat uit betrokken inwoners die (zeer) veel professionele / bestuurlijke ervaring hebben opgedaan in de vrouwenopvang. De opvang heeft plek voor maximaal zes personen.

Continuering Stichting Straatmadelief

De stichting Straatmadelief is voor het gehele jaar 2020 gesubsidieerd. Hierdoor kan de stichting in contact blijven met de (ex-)doelgroep en blijft voor de doelgroep dezelfde stichting het aanspreekpunt. Het college houdt intensief contact met de Stichting Straatmadelief. De Stichting heeft zich maximaal ingespannen om draagvlak te creëren, vrouwen te motiveren en kritisch mee te denken in het proces. De door de stichting gesignaleerde knelpunten worden, indien mogelijk, opgepakt.

Huidige stand van zaken

Om een adequate stand van zaken aan te geven wordt allereerst ingegaan op het beeld van de hulpverlening, vervolgens op het beeld van de politie en ten slotte op de duiding van deze beelden door het college.

Beeld hulpverlening

De hulpverlening rapporteert dat met alle vrouwen nog contact is. Afhankelijk van de omstandigheden is het contact meer of minder intensief. Er zijn veel successen te rapporteren maar er blijft een aantal zorgelijke situaties.

Een aantal vrouwen heeft een indicatie voor beschermd wonen gekregen en een aantal wordt ambulante begeleid. Daar waar het kan wordt aan de vrouwen een regulier zorgtraject aangeboden. Dit kost echter veel tijd omdat er (opnieuw) geïnvesteerd dient te worden in een andere hulpverleningsrelatie.

Het feit dat men kan terugvallen op bekende hulpverleners vanuit het outreachend werk stelt gerust en hier wordt veelvuldig gebruik van gemaakt. Een aantal vrouwen bezoekt geregeld de huiskamer.

Bij de zorgelijke situaties wordt gestreeft naar stabilisering van de huidige situatie, dat lijkt het hoogst haalbare te zijn.

De gemiddelde leeftijd van de vrouwen die op de baan werkten was ruim boven de 40 jaar. Jarenlang gebruik van verdovende middelen, ongezonde leefstijl, stress, geldzorgen en vaak een traumatisch verleden, hebben er voor gezorgd dat veel vrouwen ook fysiek niet meer in staat waren tot het werken op de baan.

Het draagvlak van de vrouwen voor de sluiting van de zone blijft onverminderd aanwezig, de opvatting blijft (over het algemeen en excessen daargelaten) dat het goed is dat de zone is gesloten.

Beeld politie

De politie ziet geen toename, op welke plek in de stad dan ook, van illegale straatprostitutie. Elke overtreding van het verbod op straatprostitutie wordt geverbaliseerd. Tot nu toe is er geen proces-verbaal uitgeschreven.

Conclusie college

De combinatie van plannen op maat en de niet aflatende aandacht voor de vrouwen heeft geleid tot een stapsgewijze uittreding van vrouwen uit de straatprostitutie.

De vrouwen zijn nagenoeg allemaal goed in zorg en de zorgpartijen spannen zich in om tippelen elders te voorkomen. Het primaire doel om in te zetten op het beëindigen van de zeer schrijnende situaties op de tippelzone heeft in de praktijk effect gesorteerd. Desondanks blijft er een aantal zorgelijke gevallen, hierop wordt fors geïnvesteerd door de verschillende (zorg)partijen.

Tegelijkertijd realiseert het college zich dat de kans op terugval bij deze doelgroep groot aanwezig is.

De ingezette zorgarrangementen voldoen in ruime mate aan de verwachtingen. Daarom spant het college zich in om voorgaande zorgarrangementen te continueren.

Ondersteuning bij uitstappen in het algemeen

In Groningen is er ondersteuning voor sekswerkers die uit het prostitutiewerk willen stappen. Dit aanbod ziet op alle mensen die deze behoefte hebben en niet uitsluitend op de doelgroep van de voormalige tippelzone. Terwille, Leger des Heils en het Overweeghuis hebben hierin een belangrijke rol. Als gevolg van een lagere subsidietoekenning vanuit het Rijk stonden deze activiteiten voor de periode augustus 2019 - december 2020 onder druk. Met behulp van de uitvoerende instanties, een extra bijdrage vanuit de gemeente Groningen en een eenmalige extra Rijksbijdrage is het ondersteuningsaanbod tot en met december 2020 op peil gebleven. Met ingang van 1 januari 2021 ontvangt de gemeente Groningen als centrumgemeente het budget voor het (laten) ontwikkelen en (laten) uitvoeren van regionale uitstapprogramma's voor prostituees. Met betrokken partijen zijn we in Groningen in gesprek over deze ontwikkeling.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.